

Dorpscanon van Folsgeare

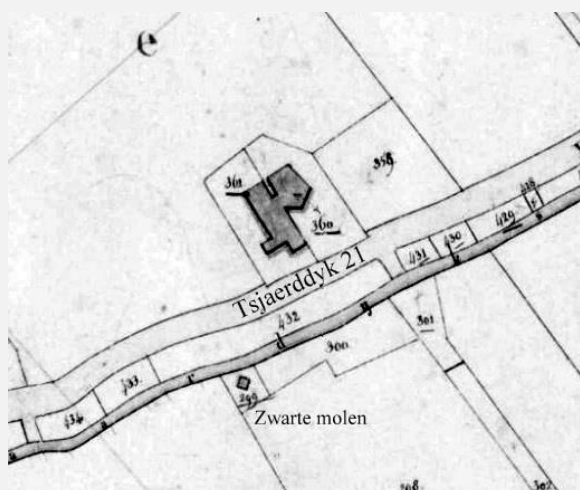
Tsjaerddyk 21

© Foto Atse Bruin

Tsjaerddyk 21

Op 15 januari 1819 zitten Fonger Klases Ringnalda en zijn vrouw Jischjen Freerks Plantinga bij de tafel om te overleggen over hun toekomstige woonplaats. Ze wonen op Gerbada state aan de Tsjerkebuorren 44 in Oosterwierum, maar de state wordt gesloopt en zal worden vervangen door een nieuwe boerderij. Fonger Klases wil blijven, maar zijn vrouw wil graag terug naar de omgeving van Abbega, waar haar familie woont. Ze heeft een oplossing voor al zijn tegenwerpingen en beëindigt haar betoog met het verzoek aan haar man om de volgende dag naar Sneek te gaan. Douwe Jelgers Douma heeft een boerderij te koop aan de Tsjaerddyk (21) onder het dorpje Folsgeare. Ze vraagt Fonger Klases om die te gaan bekijken.

Fonger Klases is niet ontevreden over de boerderij in Folsgeare. Het huis met schuur is ruim en met de aangebouwde schuur erbij is er ruimte genoeg.

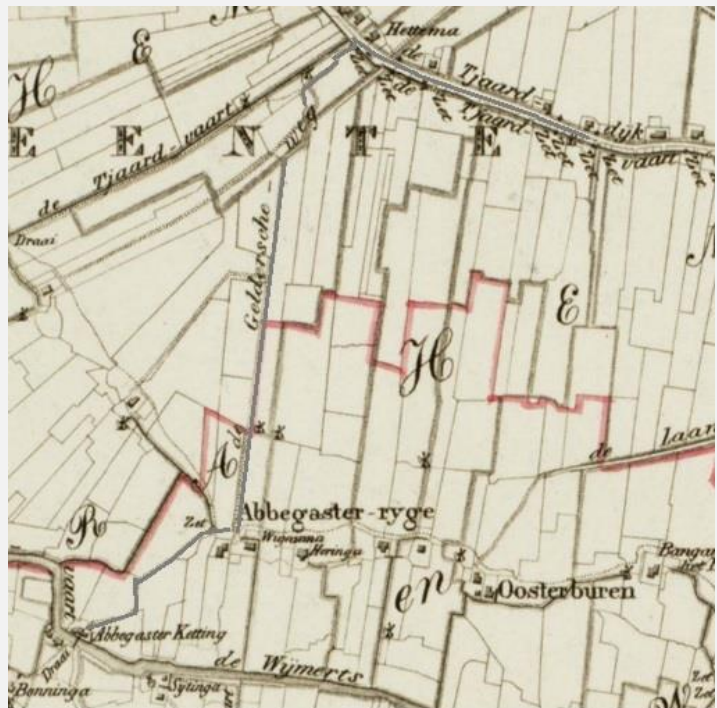
Kadaster kaart 1832

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 21

Bij de boerderij hoort 23 pondematen land. De 16 pondematen land ten noorden van de Tsjaerddyk is beste weidegrond. De kwaliteit van de 7 pondematen land ten zuiden van de Tsjaardvaart is twijfelachtig. Het land ligt laag en in een natte zomer is het maar de vraag of de 'zwarte molen' het land droog kan houden.

Vanaf de Tsjaerddyk ziet hij in de verte de kerktoeren van Abbega. Via de Gelderse weg door het Marlân naar de Rige, vervolgens doorlopend naar de Abbegaasterketting, kan zijn vrouw in een uur naar Abbega lopen. Hij is boer en een man van weinig woorden. Hij weet dat dit is wat zijn vrouw wil. Fonger gaat onderhandelen met Douwe Jelgers Douma. Ze komen er snel uit en eind januari 1819 wonen Fonger Klases en Jischjen Freerks met hun kinderen Rinske 21, Klaas 19, Freerk 16, Jan 15, Marten 7 in Folsgeare.

Kaartje Eekhoff

Fonger Klases Ringnalda en Jischjen Freerks Plantinga verhuizen in 1825 naar de boerderij van weduwe Rinske Jans Bouwma in Abbega. Hun zoon Freerk Fongers Ringnalda wordt boer op de boerderij aan de Tsjaerddyk. Hij is, net als zijn vader, een man van weinig woorden. Hij blijft vrijgezel, maar is wel actief in de kerk. Hij is onder anderen jarenlang kerkvoogd in Folsgeare.

In 1836 liggen lief en leed dicht bij elkaar. Opa Fonger overlijdt op 71 jarige leeftijd in Abbega. In Tjerkwerd wordt in hetzelfde jaar Fonger Klases Ringnalda geboren, zoon van Klaas Fongers Ringnalda en Klaaske Pieters Bruinsma.

Fonger Klases junior komt later bij zijn oom Freerk op de boerderij. Ze boeren goed, maar het onderhoud aan het huis en de schuur laat te wensen over.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 21

Op 20 december 1870 doen Jorrit van der Meer, landbouwer uit Nijland, en Hessel Boschma uit Folsgeare, aangifte van het overlijden van Freerk Fongers Ringnalda.

De erven zetten de boerderij en het land te koop. Het land wordt door meerdere boeren aangekocht. De boerderij, die bestaat uit “ Eene huizing met schuur, varkenshok, hieming , hoving en boomen”, wordt door Pieter Douwes Douma uit Nijland gekocht.

kaartje Netteplan

Pieter Douwes laat de schuur en het varkenshok achter het huis slopen. Hij verbouwt het voorhuis tot een oostelijke en westelijke woning. De ‘pôlle’ achter het huis wordt ook in een oostelijke en een westelijke helft verdeeld door een hek.

foto Wytske Heida

Het erf achter het huis is omringd door bomen. Hier stond destijds de schuur.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 21

Pieter Douwes Douma verkoopt de dubbele woning door aan Pieter Rudolphus Wierda uit Oosthem. Na zijn huwelijk met zijn dochter Yeb Pieters Douma in 1871 is hij gaan boeren in Nijland. Pieter Wierda overlijdt in 1896 op 47 jarige leeftijd.

Na de boedelscheiding wordt zijn vrouw Yeb in 1899 eigenaar van het pand. Ze vertrekt uit Nijland en gaat in één van de beide woningen aan de Tsjaerddyk wonen. Het huis ernaast en het bijbehorende stukje land worden verhuurd aan Jan Stienstra. De woningen hebben inmiddels recht van opslag gekregen op perceel 432 van Hessel Nettinga, die aan de overkant van de Tsjaerddyk op het 'reidpôltsje' woont.

In 1917 vraagt Yeb Bouma aan Feike Jans Boschma of hij haar wil helpen om het pand en het kampje land voor haar te verkopen. Hij is koopman en hiervoor de geschikte man. Feike regelt de verkoop met notaris Dirk Feitsma uit Bolsward. Op 12 februari 1917 is de professionele verkoop in café Oosterhout te Nijland.

Er zijn een aantal bidders, maar het houdt niet over. Aan het einde van de middag is Tjerk Hanzes Terpstra voorlopig eigenaar geworden van beide percelen voor een bedrag van fl. 3014, -

De finale verkoop is op 26 februari. Hinne Zijlstra uit Lutkewierum komt dan ook om mee te bieden. Hij verhoogt het bod naar fl. 3334, - en wordt de nieuwe eigenaar. Hinne is dan nog vrijgezel maar zijn trouwdatum, 16 mei, komt snel dichterbij. Na zijn huwelijk met Trijntje de Boer gaat het paar in het huis van Yeb Douma wonen.

Hoe of wat blijft gissen, maar Hinne en Trijntje blijven niet lang wonen aan de Tsjaerddyk. Anderhalf jaar later, in september 1918, wordt Tjerk Hanzes Terpstra, melkrijder uit Nijland, alsnog voor fl. 4400, - de nieuwe eigenaar. Binnen anderhalf jaar maakt Hinne dus fl. 1100 winst en Tjerk verliest ditzelfde bedrag. Veel geld voor een melkrijder. Tjerk wordt later arbeider bij Uiltje Attema, die boer is op Eastimmerwei 21. Hij verhuurt de andere helft van de woning aan Otto Koopmans. Wanneer Otto Koopmans is verhuisd worden de twee woningen weer samen gevoegd.

Tjerk Terpstra blijft 34 jaar op Tsjaerddyk 21 wonen (tot 1952). Hij verkoopt de woning dan aan Petrus en Yfke Wiersma. Na 11 jaar verkoopt Petrus Wiersma het

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 21

pand op zijn beurt in 1963 aan Gerben en Sjoukje de Boer. Ze komen van de boerderij op Tsjaerddyk 27. Hun dochter Deliane is getrouwd met Hantje Speerstra en zij nemen het boerenbedrijf over.

Als Gerben de Boer in 1973 overlijdt, is Hantje al ernstig ziek. Het gezin trekt bij weduwe Sjoukje De Boer-Zijlstra in. Hantje Speerstra overlijdt in juli 1974 en Deliane blijft met haar kinderen bij haar moeder wonen tot 1987. In dat jaar verhuist Deliane (Deli) met haar dochter Sjoukje naar een nieuwbouwwoning op het Ekersein.

Deliane haar zoon Gerben Speerstra, getrouwd met Antje Breeuwsma, blijft wonen op de Tsjaerddyk. Door ziekte van Gerben kunnen ze daar niet lang blijven en in november 1993 gaan ze naar een nieuwe aangepaste woning aan de Easthimmerwei. Het huis aan de Tsjaerddyk wordt gekocht door de familie Jillings, die er tot op heden naar alle tevredenheid woont.

Foto Atse bruin

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: Atse Bruin, Wytske Heida

Kaartjes: Kadaster, Netteplan, Eekhof

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 21

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkenen. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.